

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/82/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2124204591
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Behranová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2124204591.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Eva Behranová a sudkýň: JUDr. Erika Tischlerová a JUDr. Ľubica Spálová v spore žalobkyne: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XX, XXX XX E. zastúpená: JUDr. Stanislav Jakubčík, advokát so sídlom Trenčianska 57, 821 09 Bratislava proti žalovanému: F. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XX, XXX XX E., zastúpený spoločnosťou Prosman a Pavlovič advokátska kancelária, s .r .o., so sídlom Hlavná 31, 917 01 Trnava, IČO: 36 865 281, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava č. k.: 18C/43/2024 – 37 zo dňa 07.06.2024 takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie m e n í tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .

II. Žalovaný má nárok voči žalobkyni na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie (v ďalšom texte aj „súd“) vo výroku I. nariadil neodkladné opatrenie, ktorým

- uložil žalovanému, aby dočasne nevstupoval do bytu č. XX nachádzajúcom sa v bytovom dome na D. G. H. XX B. E. na 7. poschodí, zapísanom na liste vlastníctva č. XXXXX pre katastrálne územie E., ako aj do spoločných častí a spoločných riadení bytového domu súpisné č. XXXX, obývaného žalobkyňou a

- súčasne uložil žalovanému, aby sa bez súhlasu žalobkyne nepribližoval k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako 25 metrov s tým, že pokiaľ by účastníci boli spoločne predvolaní na procesné úkony súdu v priestoroch budovy súdu alebo na akékoľvek iné procesné úkony orgánov činných v trestnom konaní alebo iných orgánov verejnej moci v priestoroch nimi určených, sa na dobu vykonávania jednotlivých procesných úkonov tento zákaz nevzťahuje.

Vo výroku II. súd poučil strany, že toto neodkladné opatrenie súd na návrh žalovaného alebo žalobkyne zruší v prípade, že odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

Vo výroku III. súd poučil žalovaného, že môže podať v postavení žalobcu proti žalobkyni v postavení žalovanej žalobu vo veci samej, a to o náhradu škody, resp. ujmy, ktorá by mu prípadne výkonom neodkladného opatrenia vznikla.

Vo výroku IV. nepriznal žalobkyni náhradu trov konania.

1.1 Rozhodnutie právne odôvodnil aplikáciou ustanovení § 324 ods. 1, 3, § 325 ods. 1, 2 písm. e), h), § 326 ods. 1, 2, § 328 ods. 1 až 3, § 329 ods. 1, 2, § 330 ods. 1, 2, § 331 ods. 1, 2, § 332 ods. 1, §

337 ods. 1 až 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“) a § 11 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (v ďalšom texte „Občiansky zákonník“).

1.2 Vecne napadnuté uznesenie odôvodnil tým, že z návrhu žalobkyne a z predložených listinných dôkazov mal súd za osvedčené, že fyzická aj duševná integrita žalobkyne, ako aj spoločných detí, je ohrozená psychickým ochorením žalovaného, u ktorého bola diagnostikovaná duševná porucha. Žalovaný žalobkyňu síce doposiaľ fyzicky nenapadol, jeho konanie je však z dôvodu závažných psychických diagnóz nepredvídateľné a nedá sa vylúčiť, že jeho impulzívne agresívne správanie môže vyústiť aj do fyzického ataku voči žalobkyňi, prípadne deťom, čomu treba jednoznačne preventívne zabrániť. Žalovaný odmietal užívať lieky, preto sa nedá predpokladať, či by aj po nasadení liečby opätovne nevysadil lieky a nezačal by byť potenciálne nebezpečný a agresívny. Žalobkyňu na zdraví a živote už ohrozil hodením kuchynského noža smerom k nej (pričom v minulosti kuchynským nožom dobodol seba samého). Žalobkyňa spolu s deťmi žije v neustálom psychickom napätí z obavy o ich životy a zdravie. Ohrozenie integrity žalobkyne žalovaným mal súd osvedčené už samotným úradným záznamom z vykázaní zo dňa 01.06.2024, ktoré dostatočne osvedčuje ohrozenie žalobkyne, pretože vykázanie z bytu alebo domu policajť urobí iba vtedy, ak najmä vzhľadom na predchádzajúce konanie očakáva (hrozí) možný ďalší zásah do osobnej (telesnej či duševnej) integrity ohrozenej osoby. Z uvedeného dôkazu je pre potreby vydania neodkladného opatrenia dostatočne osvedčené, že žalovaný ohrozuje integritu žalobkyne, na ktorej ochranu boli vykonané i zodpovedajúce kroky orgánov Policajného zboru. V časti o uložení povinnosti nepríbližovať sa k žalobkyňi súd vychádzal z § 11 Občianskeho zákonníka s tým, že žalobkyňa má právo na ochranu svojej osoby, a to tak života, zdravia ako aj súkromia, a v prípade, ak považuje vzhľadom na existujúce (osvedčené) skutočnosti agresívneho správania zo strany žalovaného, jeho priblíženie za zásah do svojej vlastnej integrity, ktorý ju ohrozuje a neželá si ho v obave o svoje zdravie z dôvodu, že vzájomný kontakt je pre ňu násilného charakteru (vyvolávajúci u nej i negatívne dôsledky v podobe strachu, úzkosti a stresu), je uvedené dostačujúce na to, aby súd vydal zákaz priblíženia, najmä v situácii, keď má už za osvedčený dôvod na obmedzenie vstupovania na (do) nehnuteľnosti z dôvodu existujúceho predchádzajúceho zásahu do integrity žalobkyne (ohrozenia) preukázaného vykázaním žalovaného z nehnuteľností, ktoré užíval. Ustanovenie § 325 ods. 2 písm. h) C. s. p. vyžaduje na nariadenie tohto neodkladného opatrenia iba „možnosť ohrozenia integrity“, zvyrazňujúc subjektivitu vnímania chránenej osoby, na rozdiel od objektivity ohrozenia v prípade obmedzenia vstupovania do (na) nehnuteľností. Vyhovel tak návrhu žalobkyne, keď mal za to, že zákaz priblíženia na vzdialenosť menšiu ako 25 metrov zaručí ochranu jej integrity. Súd mal za osvedčené, že žalovaný je v dôsledku svojej duševnej poruchy nebezpečný pre žalobkyňu a deti, pretože neprimerane reaguje a nedokáže kontrolovať svoje správanie, preto je odôvodnené aj nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e). Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, zápisnice o trestnom oznámení a lekárskej správy o psychickom vyšetrení žalovaného mal za osvedčené, že konanie žalovaného v dôsledku jeho duševnej poruchy vzbudzuje u žalobkyne pochopiteľnú a odôvodnenú obavu o zdravie a život jej a maloletých detí. Za týchto okolností dospel k presvedčeniu, že je na mieste upraviť pomery strán a nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým sa zamedzí žalovanému vstup do bytu, v ktorom býva žalobkyňa s deťmi, pretože je predpoklad, že nariadenie takéhoto neodkladného opatrenia bude účinným prostriedkom na zamedzenie potenciálnych atakov zo strany žalovaného voči žalobkyňi. V danom prípade mal súd osvedčenú potrebu preventívne chrániť ohrozenie života a zdravia žalobkyne a maloletých detí pred možnými útokmi zo strany žalovaného, ktoré u žalovaného z dôvodu jeho duševnej poruchy nemožno vylúčiť. S poukazom na všetky uvedené skutočnosti súd vyhovel návrhu žalobkyne a nariadil neodkladné opatrenie ako prostriedok naliehavej procesnej ochrany určený na riešenie takých situácií, kde je potrebný rýchly zásah súdu a rýchla úprava pomerov strán sporu, ako je tomu aj v danom prípade. Zvažoval pri určovaní rozsahu, v ktorom zakáže žalovanému približovať sa k žalobkyňi to, aby zásah do práv žalovaného nebol neprimeraný účelu zamýšľaného žalobkyňou (proporcionálna nariadeného neodkladného opatrenia). Súd pritom prihliadal na prípadné súdne, trestné a správne konania, v súlade s čím vymedzil výnimky, na ktoré sa zákaz priblíženia nebude vzťahovať, umožňujúc stretávanie v konaní pred súdom, prípadne orgánmi činnými v trestnom konaní, kde je ochrana integrity žalobkyne zabezpečená prítomnosťou úradných osôb a Justičnej stráže, resp. príslušníkov Policajného zboru. Záverom súd uviedol, že z obsahu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ustálil, že nariadenie neodkladného opatrenia procesne konzumuje vec samu a možno prostredníctvom jeho účinkov dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami sporu a v tomto prípade nebolo potrebné, aby žalobkyňi bola ukladaná povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. V záujme rovnosti sporových strán a zabezpečenia adekvátnej ochrany práv a oprávnených záujmov osôb, proti ktorým neodkladné opatrenie smeruje (žalovaný), súd v súlade s § 337 ods. 1, 2 C. s. p. poučil žalovaného o možnosti podania žaloby vo veci samej.

Žalovaný má v prípade zmeny okolností, či skorého upokojenia situácie, možnosť žiadať o zrušenie tohto neodkladného opatrenia, prípadne žiadať od žalobkyne ako žalovanej náhradu škody, resp. ujmy, ktorá by mu prípadne výkonom neodkladného opatrenia (nariadeného napríklad na základe žalobkyňou v návrhu uvádzaných tvrdení, ktoré by sa preukázali ako nepravdivé) vznikla.

1.3 O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. tak, že žalobkyni nárok na náhradu trov konania nepriznal. Žalobkyňa bola síce v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia plne úspešná a mala by tak nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, avšak o trovách konania žiadala rozhodnúť tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania, preto súd v konečnom dôsledku rozhodol tak, že žalobkyni nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný z dôvodov, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. d), f), a h) C. s. p.). Odmietol tvrdenia žalobkyne o tom, že ju a ich maloleté deti dlhodobo ohrozuje na živote a zdraví, považuje tieto tvrdenia za nepravdivé a zo strany žalobkyne za účelové v snahe zamedziť žalovanému prístup do ich spoločnej nehnuteľnosti a prístup k ich maloletým deťom. Viaceré tvrdenia žalobkyne uvádzané v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sú podľa žalovaného navyše v priamom rozpore s jej tvrdeniami uvádzanými v listinných dôkazoch, ktoré žalobkyňa k návrhu sama pripojila. Dôvodil, že sa voči žalobkyni ani k ich maloletým deťom doposiaľ nikdy nesprával agresívne, vulgárne, impulzívne, ani v tomto ohľade neohrozoval ich bezpečnosť ani im nijako neublížil a nemal záujem ublížiť. V predmetnej veci nie je bezpečne ustálené, že by žalovaný bol v dôsledku duševnej poruchy nebezpečný pre žalobkyňu a svoje deti, či pre svoje okolie. Uvedenú skutočnosť považuje za zásadný nedostatok, ktorý mal v spojitosti s ďalšími tvrdenými skutočnosťami za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Nepopiera, že trpí duševným ochorením, zdôrazňuje však, že v dôsledku svojho ochorenia nikdy neublížil žalobkyni, maloletým deťom ani inej osobe, dlhodobo a dobrovoľne podstupuje liečbu, užíva predpísané liečivá a pravidelne navštevuje svojho ambulatného psychiatra počas vopred dohodnutých kontrolných vyšetrení (lekársky nález ambulatného psychiatra F. G. a lekárske potvrdenie ambulatného psychiatra F. G.). Má za to, že samotné vyjadrenia žalobkyne pred ambulatným psychiatrom žalovaného, OR PZ, rýchlou zdravotnou pomocou (v ďalšom texte „RZP“) predsa nepostačujú k tomu, aby sa bez ďalšieho na človeka, i keď má diagnostikovanú duševnú chorobu či duševnú poruchu hľadalo ako na osobu, ktorá sa vzhľadom na svoju diagnózu môže v budúcnosti pokúsiť o spôsobenie ujmy na zdraví svojej manželke a deťom. Tvrdenie súdu prvej inštancie, že k ohrozeniu žalobkyne na živote a zdraví zo strany žalovaného už došlo, keď žalovaný hodil kuchynský nôž smerom k nej, žalovaný považuje v celom rozsahu za absurdné. Toto tvrdenie navyše nevyplýva zo žalobkyňou predložených listinných dôkazov. Žalovaný žalobkyňu nikdy takýmto spôsobom (ani žiadnym iným) neohrozoval. Poukazuje pritom aj na to, že žalobkyňa predmetnú situáciu popisuje výrazne rozdielne pred ambulatným psychiatrom, rozdielne pred orgánmi činnými v trestnom konaní a úplne inak vo svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Žalobkyňa dňa 29.05.2024 pred ambulatným psychiatrom uvádza, že žalovaný mal mať v ruke nožik, ktorý mal hádzať na balík mlieka. Neskôr dňa 31.5.2024 žalobkyňa pred OR PZ uvádza, že žalovaný v stave zlosti vytiahol „nožík“.... neskôr ho zasa žalobkyňa popísala ako kuchynský nôž o veľkosti „30 cm“.... následne uviedla, že žalovaný sa nachádzal v kuchyni a ona pri sedačke....žalovanému mal spadnúť balík mlieka a od zlosti mal žalovaný hodiť cez celú kuchyňu „ten nožík“, pričom žalobkyňa v tom čase už išla do spálne.... V návrhu zo dňa 06.06.2024 žalobkyňa túto situáciu popisuje už ako extrémne nebezpečnú, keď uviedla, že žalovaný mal útočiť na žalobkyňu, keď počas celej tejto udalosti mal držať v ruke kuchynský nôž, ktorým sa zaháňal a následne ho hodil smerom na potraviny. Z takto zmätočne popisovanej udalosti je zjavné, že táto sa absolútne nezakladá na pravde. Žalovaný dôrazne odmietol, že by žalobkyňu v daný deň kuchynským nožom akokoľvek ohrozil. Žalobkyňa za účelom diskreditácie žalovaného len vykonštruovala tieto nezmyselné situácie a klamlivo popísala správanie žalovaného. Poukázal na to, že žalobkyňa v minulosti nikdy nepodala na žalovaného oznámenie z priestupku či trestné oznámenie z dôvodu, že by voči nej či deťom bol agresívny. Uvedené sú výlučne len ničím nepodložené tvrdenia žalobkyne. Lekárska správa zachytávajúca tvrdenia žalobkyne ako aj všetky oznámenia žalobkyne na OR PZ sú opäť len jej ničím nepodloženými tvrdeniami. Tieto tvrdenia si následne súd osvojil a považoval ich za dôkazy osvedčujúce existenciu ohrozenia života a zdravia žalobkyne. Jedná výlučne len o skutočnosti, ktoré všade tvrdí žalobkyňa bez existencie akéhokoľvek dôkazu. Toto bolo aj dôvodom, pre ktorý opakovane orgány činné v trestnom konaní odmietali vec riešiť. Konštatoval, že v danej veci

sa preto podľa názoru žalovaného nepodarilo preukázať existenciu odôvodneného podozrenia z násillia alebo ohrozenia telesnej či duševnej integrity, a to predložením relevantných a hodnoverných tvrdení a dôkazov deklarujúcich skutočnosť, že telesná alebo duševná stránka vykazuje stopy psychického alebo fyzického násillia. Účelovosť konania zo strany žalobkyne odôvodňuje žalovaný tým, že mal záujem sa so žalobkyňou rozviest', pretože nechcel už zotrvať v ich dlhodobom nefungujúcom manželskom zväzku. Žalovaný má za to, že práve toto je dôvodom, pre ktorý žalobkyňa ich terajšiu situáciu v manželstve rieši týmto spôsobom a chce žalovanému uškodiť. Svoje tvrdenia podložil popisom skutkového deja, ktorý mal predchádzať vydaniu zákazu vstupu do obydllia, a to jednak správou RZP zo dňa 28.05.2024, ktorá po príchode a po vyšetrení žalovaného negovala agresívne správanie žalovaného, ktorú mala žalobkyňa privolať k žalobcovi a následne na základe týchto udalostí podať návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Ako bolo následne zistené, po tom čo dňa 28.05.2024 posádka RZP uviedla žalobkyňu, že nie je žiaden dôvod na jeho hospitalizáciu na psychiatrickom oddelení, žalobkyňa na neho v ten istý deň podala na Okresnom riaditeľstve PZ v Trnave oznámenie o priestupku proti občianskemu spolunažívaniu. Ďalšou podstatnou skutočnosťou je v tejto súvislosti podľa žalovaného fakt, že dňa 28.05.2024 žalobkyňa opustila spoločnú domácnosť a odišla bývať do domácnosti svojich rodičov do I. a do spoločnej domácnosti sa k žalovanému nevrátila až do dňa 01.06.2024. Maloleté deti si prevzali zo spoločného obydllia účastníkov konania rodičia žalobkyne ešte skôr, a to v čase, kedy sa doma liečili z črevnej virózy, pričom maloletý syn k nim nechcel odísť. Následne na podnet žalobkyne absolvoval kontrolu u ambulatného psychiatra F. F. G., pričom z lekárskeho nálezu zo dňa 29.05.2024 vyplýva, že žalobca pri vyšetrení nie je agresívny a užíva predpísané liečivá. Z ďalšieho lekárskeho záznamu F. G. zo dňa 29.05.2024, kde lekár zaevidoval vyjadrenie žalobkyne, z ktorého znovu nevyplýva žiadne tvrdenie žalobkyne, že by ju alebo ich maloleté deti žalovaný ohrozoval na živote a zdraví. Žalobkyňa však pred lekárom popisuje správanie žalovaného rozdielne ako sám žalovaný. Aj na tomto mieste žalobkyňa uvádza, že žalovaný má v práci problémy, miňa peniaze, mal si dať upraviť v práci kamión za 3 000 eur, z čoho mal mať v zamestnaní ďalšie problémy. Všetky manželkou uvádzané skutočnosti pred F. G. dňa 29.05.2024 žalovaný rozporuje, považuje ich za nepravdivé, účelové a vyvracia ich aj doložením pracovného hodnotenia svojho zamestnávateľa. Žalovaný poukázal na pracovné hodnotenie vystavené zamestnávateľom žalovaného, z ktorého vyplýva, že žalovaný v danej spoločnosti pracuje ako vodič nákladného vozidla viac ako šesť rokov. Zamestnávateľ hodnotí prácu žalovaného počas celého trvania pracovného pomeru ako precíznu, ktorú žalovaný pri preprave technických plynov v cisterne vykonával vždy za presného dodržiavania určených termínov a dispozície. Žalovaný dodržiava aj všetky predpísané bezpečnostné opatrenia pri prepravách nebezpečného tovaru, a to aj pri nakladaní a vykladaní plynov u odberateľov. Podľa zamestnávateľa je vždy žalovaný ochotný vykonať aj prácu navyše a po zaučení sa aj kedykoľvek pomôcť ostatným kolegom – vodičom, čím je aj medzi nimi veľmi obľúbený. Jeho prácu okrem zamestnávateľa oceňujú aj dispečeri ich výhradného partnera pre prepravu. Zamestnávateľ žalovaného ďalej potvrdzuje, že žalovaný nikdy spoločnosti ani zákazníkom nespôsobil žiadne finančné, majetkové ani iné škody. Záverom konštatuje, že vo vzťahu k žalovanému mali existovať nešpecifikované sťažnosti zo strany zákazníkov, pre ktoré bolo dňa 31.05.2024 žalovanému navrhnuté skončenie pracovného pomeru dohodou. Žalovaný je v súčasnosti od 29.05.2024 pracovne neschopný, k uzavretiu dohody doposiaľ nedošlo. Z uvedeného má byť evidentné, že žalobkyňa klamlivo popisovala správanie žalovaného pred tretími subjektmi (pred ambulatným psychiatrom a orgánmi činnými v trestnom konaní) a bezdôvodne tak stavala žalovaného do pozície problémového a agresívneho človeka. Ďalej popísal udalosti zo dňa 30.05.2024, keď žalobkyňa sa dostavila spolu so svojím otcom na OO PZ v Trnave, kde žiadala znovu o zabezpečenie hospitalizácie žalovaného v zdravotníckom zariadení, pričom malo dôjsť zo strany žalobkyne a jej otca k osočovaniu príslušníkov PZ. V daný deň však vec zo strany príslušníkov OO PZ vyriešená nakoniec nebola. Žalobkyňa dňa 31.05.2024, keď bývala spolu s deťmi naďalej u svojich rodičov, podala na žalovaného na Okresnom riaditeľstve PZ v Trnave trestné oznámenie vo veci trestného činu nebezpečného vyhrážania sa a týrania blízkej a zverenej osoby. Z predmetnej zápisnice je evidentné, že žalobkyňa sa opakovane cestou RZP, tiesňovej linky 158 a cestou OR PZ v Trnave snažila dosiahnuť prevzatie žalovaného do zdravotníckeho zariadenia a jeho vykávanie zo spoločného obydllia. Zdôraznil, že od 28.05.2024 nežili v spoločnej domácnosti a nestýkali sa. Podľa vyjadrení žalobkyne obsiahnutých v zápisnici je zjavné, že sama nevedela, kde sa žalovaný v daný deň vôbec nachádza. A čo považujeme za najpodstatnejšie, čo súd prvej inštancie absolútne opomenul, žalobkyňa ďalej negovala, že konflikty so žalovaným v minulosti nikdy nevyústili do jeho agresívneho správania, žalovaný nikdy žalobkyňu vulgárne neosočoval, nikdy jej nespôsobil žiadne zranenia, žalovaný sa neprejavoval agresívne nikdy ani počas ich intímneho života. Výlučne na podklade skutočností ničím nepodložených a tvrdených žalobkyňou došlo dňa 01.06.2024 k vykávaniu žalovaného z ich spoločného obydllia. Žalovaný k odvolaniu pripojil lekársky

nález ošetrojúceho psychiatra, záznam RZP o zhodnotení zdravotného stavu osoby a pracovné hodnotenie zamestnávateľa. Navrhol odvolaciemu súdu, aby napadnuté uznesenie zrušil a súčasne si uplatnil nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

3. Žalobkyňa vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedla, že tvrdenia, ktoré žalovaný v odvolaní uviedol sú výrazne zavádzajúce, klamlivé a vytrhnuté z celkového kontextu prejedávaného prípadu. Žalovaný sa k ohrozeniu života a zdravia žalobkyne a ich spoločných detí vyjadruje subjektívne, pretože nedokáže vnímať vážnosť udalostí, ktoré prebehli v období posledných mesiacov. Napriek tomu, že žalobkyňa nebola fyzicky atakovaná, pre nariadenie neodkladného opatrenia postačuje ohrozenie o zásahu do jej telesnej ale aj duševnej integrity, pričom podľa správania žalovaného je nepochybné, že k takémuto zásahu došlo. Zdôraznila, že žalovaný je hospitalizovaný a umiestnený na psychiatrickom oddelení, čo preukazuje to, že u neho aj naďalej pretrvávajú príznaky schizofrénie. Žalovaný sa počas hospitalizácie správal agresívne k zdravotníckemu personálu, pričom bolo potrebné privolať policajnú hliadku, aby bolo možné dať situácii pod kontrolu. V dôsledku tohto agresívneho správania bol žalovaný pripútaný k lôžku zdravotnícky personál môže potvrdiť správanie žalovaného je agresívne, náhle a nepredvídateľné. Je tak zrejmé, že nie je možné bagatelizovať psychický stav žalovaného, ktorý si vyžaduje aby boli prijaté náležité opatrenia na zabezpečenie ochrany žalobkyne a jej maloletých detí takýchto opatrení predstavuje aj nariadené neodkladné opatrenie súdom prvej inštancie. Preto argumentáciu žalovaného o tom, že nejaví žiadne známky toho, že by bol pre žalobkyňu a iné osoby nebezpečný, považuje za neakceptovateľnú. Žalobkyňa nespochybnila skutočnosť, že jej manželstvo so žalovaným je v disharmónii, no zároveň súdu prvej inštancie ozrejmuje, že problémy v ich vzťahu nastali po tom, čo sa u žalovaného začala navonok prejavovať jeho duševná porucha. To, že pristúpila k využitiu právnych opatrení na zabezpečenie ochrany seba a svojich detí je len dôsledkom narastajúceho strachu zo správania žalovaného. Žalovaný žalobkyňu ani maloleté deti fyzicky nenapadol čo ešte neznamená, že atmosféra v ich spoločnej domácnosti nebola natoľko napätá, že žalobkyňa s deťmi necítila byť na živote a zdraví ohrozená. Žalovaný častokrát spontánne reagoval na akékoľvek nepríjemnosti, čo sa prejavovalo najmä krikom, vulgarizmami a zlosťou. Zdôraznila, že pre potreby nariadenia neodkladného opatrenia sa nevyžaduje, aby k zásahu do jej integrity došlo, postačuje ak existuje dôvodná obava z tohto zásahu. Upriamila pozornosť na obavu možného fyzického napadnutia žalovaným čo odôvodňuje dlhodobým psychickým nátlakom spôsobeným správaním žalovaného. Žiaduce je ďalej podľa žalobkyne poznamenať, že pojem „násilie“, uvedený v § 325 ods. 2 písm. f) C. s. p., explicitne neustanovuje, že ide výlučne o násilie fyzického charakteru, ale zámerne je zavedený tento pojem ako istá množina fyzického a zároveň aj psychického násillia v tejto súvislosti potom poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 M Cdo 10/2012 zo dňa 15.10.2012. Namietala ďalej, že odvolanie žalovaného sa len formálne opiera o odvolacie dôvody uvedené v § 365 ods. 1 C. s. p., vo vzťahu k inej vade konania nespresnil, čo má v skutočnosti táto vada predstavovať. Žalobkyňa je ďalej toho názoru, že odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. f) C. s. p. nie je možné v prejednávanej veci uplatniť vzhľadom na povahu neodkladného opatrenia.

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 C. s. p.), po tom čo zistil, že odvolanie je podané včas a oprávnenou osobou (§ 362 ods. 1 a § 359 C. s. p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2, § 357 písm. d) C. s. p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 C. s. p.) a že žalovaný použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. d), f) a h) C. s. p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 367 ods. 3 C. s. p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 C. s. p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

5. Podľa § 324 ods. 1 C. s. p., pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 325 ods. 1 C. s. p., neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 326 ods. 1 C. s. p., v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

8. Podľa § 326 ods. 2 C. s. p. k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

9. Z obsahu napadnutého uznesenia vyplýva, že súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie podľa ustanovení § 325 ods. 2 písm. e), f) a h) C. s. p..

10. Podľa § 325 ods. 2 písm. e) C. s. p., neodkladným opatrením možno strane uložiť, aby nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násilia.

11. Podľa § 325 ods. 2 písm. f) C. s. p., neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojím konaním ohrozuje.

12. Z citovaného ustanovenia § 326 ods. 1, 2 C.s.p. vyplýva, že procesnou povinnosťou navrhovateľky neodkladného opatrenia – žalobkyne bolo opísanie skutočností rozhodujúcich pre nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia a hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Súčasne bolo potrebné hodnoverne osvedčiť potrebu navrhovanej neodkladnej úpravy pomerov medzi žalobkyňou a žalovaným listinami pripojenými k návrhu.

13. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia žalobkyňa odôvodnila tým, že žalovaný trpí duševnou chorobou, ktorú u neho zaznamenala ešte v roku 2002, príznaky spočiatku neboli natoľko intenzívne, aby to u nej vzbudzovalo nadmernú obavu. Začiatkom roka 2021 žalovaný svojvoľne vysadil antidepresíva, odmietal vyhľadať odbornú pomoc, tvrdil, že je v poriadku. Následky vysadenia liečby sa prejavili depresívnymi stavmi, nekontrolovateľnou podráždenosťou, agresivitou a hnevom voči žalobkyni a maloletým deťom, ale aj voči kolegom v práci. Psychická choroba žalovaného vyvrcholila dňa 06.05.2021, keď si v skorých ranných hodinách sám ublížil a do polovice septembra 2021 bol hospitalizovaný. Po nástupe do práce žalovaný znova svojvoľne vysadil antidepresíva a jeho stav sa postupne zhoršoval, voči žalobkyni aj voči maloletým deťom sa správal agresívne, tak že hádzal vecami, rozbíjal v kuchyni poháre a iné predmety v domácnosti. Po tom čo sa psychický stav žalovaného rapídne zhoršoval žalobkyňa dňa 27.05.2024 telefonicky kontaktovala ošetrojúceho psychiatra žalovaného za účelom podrobného vysvetlenia jeho aktuálneho psychického stavu, v obave, že k zlepšeniu bez odbornej pomoci nedôjde. Žalovaný mal väčšie výkyvy nálad ako predtým, jeho správanie bolo nepredvídateľné, nedokázal ovládať svoje emócie, neprimerane artikuloval, jeho reakcie boli príliš radikálne, rozhadzoval rukami, každá maličkosť ho vedela rozčúliť. Dňa 28.05.2024 žalovaný vyzdvihol žalobkyňu z práce, vnímal jeho zlú náladu, bol podráždený z cestnej premávky, vulgárne nadával a agresívne riadil motorové vozidlo. Po návrate domov, keď spolu vykladali nákup z motorového vozidla, žalovanému vypadávali veci z rúk, čo u neho vyvolalo výbušné správanie, po vstupe do spoločného bytu žalovanému opäť vypadli potraviny z rúk, čo viedlo k jeho vulgárnemu verbálnemu útoku a postupnému stupňovaniu agresivity. Žalobkyňa sa snažila situáciu upokojiť, počas celej tejto udalosti žalovaný držal v ruke kuchynský nôž, ktorým sa zaháňal a následne ho hodil smerom na potraviny. Žalobkyňa vnímal situáciu ako nebezpečnú, v obave o svoj život a zdravie, preto opustila byt a vyhľadala pomoc u brata a švagrnej, ktorí bývajú v rovnakom vchode obytného domu. Odtiaľ kontaktovali políciu a rýchlu zdravotnú pomoc, ktorá prišla sprevádzaná políciou. Zdravotnícky personál zhodnotil, že nie je potrebné jeho okamžité hospitalizovanie na psychiatrickom oddelení, následne sa žalobkyňa obrátila na prítomných príslušníkov policajného zboru, ktorí neprijali žiadne opatrenia s odôvodnením, že žalovanému nič nie je, nie je pod vplyvom alkoholu ani omamných či psychotropných látok, žalobkyni nebolo fyzicky ublížené. Žalobkyňa, obávajúc sa o svoj život a život maloletých detí, sa nevrátila do spoločného bytu. Dňa 29.05.2024 navštívila ošetrojúceho psychiatra žalovaného, kde sa osobitne dostavil aj žalovaný. Po vyšetrení žalovaného žalobkyni lekár vysvetlil, že jeho stav sa zhoršuje, nachádza sa v epizóde psychózy, a že situácia bude naďalej eskalovať. Dňa 31. 05. 2024 podala žalobkyňa na žalovaného trestné oznámenie pre podozrenie spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a prečinu nebezpečného vyhrážania, dňa 01. 06. 2024 došlo k vykázaniu žalovaného z bytu č. XX J. D. G. XX B. E., spolu s vykázaním zo spoločných priestorov bytového domu, po dobu 14 dní a žalovanému bola uložená povinnosť nepribližovať sa k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako 50 metrov, žalovaný bol zároveň dňa 01. 06. 2024 hospitalizovaný na psychiatrickom oddelení Fakultnej nemocnice v Trnave V dôsledku duševnej poruchy a správania žalovaného má žalobkyňa dôvodnú obavu o život a zdravie. Žalovaný žalobkyni svojím konaním doposiaľ

nespôsobil ujmu na zdraví, podľa žalobkyne sa vzhľadom na jeho diagnózu o to môže v budúcnosti pokúsiť.

14. Na podporu svojich tvrdení žalobkyňa k návrhu pripojila potvrdenie ORPZ v Trnave o oznámení zo dňa 28.05.2024, č. ORPZ-TT-OPP3-2024/009976, lekársku správu F. F. G. zo dňa 29.05.2024, trestné oznámenie zo dňa 31. 05. 2024, zápisnicu o trestnom oznámení zo dňa 31. 05. 2024, č. p.: ORPZ-TT-OKP-2024/001767-161, potvrdenie OR PZ v Trnave o vykázaní zo spoločného obydlija zo dňa 01.06.2024.

15. Pri rozhodovaní o odvolaní žalovaného odvolací súd vychádzal z toho, že aplikácia citovaných ustanovení § 325 ods. 2 písm. e) a f) C. s. p. prichádza do úvahy v prípadoch, keď má súd za osvedčené dôvodné podozrenie z násilia na navrhovateľovi neodkladného opatrenia (žalobkyňa), ohrozenie jeho telesnej alebo duševnej integrity konaním osoby, proti ktorej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia smeruje. Dôkazné bremeno zaťažuje samotného navrhovateľa. Napriek skutočnosti, že v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa nevykonáva plnohodnotné dokazovanie, na osvedčenie dôvodnosti nariadenia neodkladného opatrenia nie je postačujúce len tvrdenie navrhovateľa. Navrhovateľ musí relevantným spôsobom osvedčiť dôvodné podozrenie z násilia voči jeho osobe, ohrozenie svojej telesnej alebo duševnej integrity konaním osoby, voči ktorej návrh smeruje. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia súd posudzuje tak podľa obsahu návrhu, pripojených listín a skutkových okolností z nich vyplývajúcich. Listinami, ktorými navrhovateľ osvedčuje ohrozenie svojej telesnej alebo duševnej integrity, resp. znaky fyzického či psychického násilia sú spravidla lekárske správy, trestné oznámenie, čestné vyhlásenie tretej osoby, ktorá bola v pozícii svedka, písomnou, elektronickou alebo telefonickou komunikáciou a pod. (porovnaj Števec, M., Ficová, S., Baricová, J. Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár, Praha : C.H.Beck, 2016, 1097-1098s., uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2MCdo/3/2010).

16. Odvolací súd preskúmal aj listiny pripojené žalovaným k odvolaniu v súlade s ustanovením § 366 písm. d) C. s. p., podľa ktorého prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Ide teda o prípustnú obranu žalovaného uplatnenú v odvolacom konaní, keď nemal možnosť zúčastniť sa prvoinštančného konania, v rámci ktorého by prostriedky procesnej obrany uplatnil.

17. V preskúmvanej veci odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie nemal zo strany žalobkyne dostatočne spoľahlivo osvedčenú dôvodnosť bezodkladnej naliehavej potreby úpravy vzťahov medzi ňou a žalovaným takými rozhodujúcimi skutočnosťami, ktoré by nasvedčovali jej tvrdeniu, že zo strany žalovaného voči žalobkyňi a ich maloletým deťom dochádza k verbálnym útokom, stupňovaniu agresivity, resp. správaniu, ktoré by odôvodňovalo obavu o život a zdravie žalobkyne, či spoločných maloletých detí. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyplynulo, že žalovaný trpí duševnou chorobou, žalovaný túto skutočnosť potvrdil, pričom vo svojom odvolaní súčasne uviedol, že dobrovoľne podstupuje liečbu, užíva predpísané liečivá a pravidelne navštevuje svojho ambulatného psychiatra počas vopred dohodnutých kontrolných vyšetrení. Žalobkyňa nepredložila žiadnu listinu, z ktorej by bolo možné mať za osvedčené, že žalovaný liečebný režim nedodržiava a predpísané lieky svojvoľne vysadzuje. Z lekárskej správy ošetrojúceho psychiatra po vyšetrení žalovaného dňa 29.05.2024 uvedené tvrdenia žalobkyne, ani tvrdenia o agresivite žalovaného nevyplývajú. Opis akútnej situácie žalobkyňou zo dňa 28.05.2024, ktorá bezprostredne viedla k jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nekorešponduje so záznamom RZP (predloženým žalovaným), ktorá na základe telefonátu žalobkyne prišla uvedeného dňa o 15.48 k žalovanému a konštatovala, že žalovaný pokojne sedí na stoličke, je pri jasnom vedomí, komunikuje a spolupracuje, nikomu neublížil, nič doma nerozbil, v okolí sa nenašli zbrane, ostré, či rozbité predmety. Potvrdenie predložené žalobkyňou o vykázaní žalovaného zo spoločného obydlija príslušníkom policajného zboru zo dňa 01.06.2023 nie je možné považovať za skutočnosť, ktorá by nárok žalobkyne osvedčovala. Z uvedenej listiny nie je zrejmé, na základe akých zistených skutočností bol žalovaný policajtom vykázaný zo spoločného obydlija. Žalobkyňa okrem zápisnice o trestnom oznámení zo dňa 31.05.2024 žiadne iné dôkazné prostriedky nepredložila, z čoho je možné vyvodiť, že k vykázaniu žalovaného prišlo len na základe tvrdení žalobkyne. Tento listinný dôkaz, ako aj zápisnica o trestnom oznámení zo dňa 31.05.2024, ktorá obsahuje len tvrdenia

žalobkyne (a kde výslovne uviedla, že agresívny voči nej ani deťom v minulosti nebol, ani ju nikdy vulgárne nenazval), ktorými žalobkyňa osvedčovala svoj nárok, je preto nepostačujúci pre nariadenie tak závažného zásahu, akým je zákaz vstupovať do bytu, ktorým je bydlisko žalovaného. Iné dôkazy, ktorými by presvedčivo osvedčila svoj nárok žalobkyňa súdu nepredložila. Odvolací súd dodáva, že nemá za osvedčené ani tvrdenie žalobkyne o škode spôsobenej žalovaným v zamestnaní, keď žalovaný v odvolacom konaní predložil pracovné hodnotenie zamestnávateľa o tom, že svoju prácu vždy vykonával precízne, dodržiaval termíny a dispozície, bol ochotný vykonať aj prácu navyše. Zamestnávateľovi ani zákazníkovi nespôsobil žiadne škody.

18. Odvolací súd konštatuje, že žalobkyňa neosvedčila existenciu takej hrozby narušenia telesnej či duševnej integrity, resp. násilia, ktoré by vyžadovali okamžitý zásah súdu. Odvolací súd tak nemal osvedčený zákonný podklad nariadeného neodkladného opatrenia - naliehavú potrebu bezodkladnej úpravy vzťahov medzi stranami. Žalobkyňa svoje tvrdenia o tom, že žalovaný je voči nej agresívny a správa sa k nej spôsobom, ktorý v nej vzbudzuje obavy o jej život a zdravie a tiež život a zdravie maloletých detí, ktorými odôvodňovala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, spoľahlivo a hodnoverne neosvedčila.

19. Podľa § 325 ods. 2 písm. h) C. s. p., neodkladným opatrením možno strane uložiť, aby sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

20. Súd prvej inštancie aplikáciou citovaného ustanovenia uložil žalovanému povinnosť, aby sa bez súhlasu žalobkyne nepribližoval k žalobkyňi na vzdialenosť menšiu ako 25 metrov s tým, že pokiaľ by účastníci boli spoločne predvolaní na procesné úkony súdu v priestoroch budovy súdu alebo na akékoľvek iné procesné úkony orgánov činných v trestnom konaní alebo iných orgánov verejnej moci v priestoroch nimi určených, sa na dobu vykonávania jednotlivých procesných úkonov tento zákaz nevzťahuje.

21. Z vyššie uvedenej argumentácie vyplýva, že odvolací súd nepovažoval za presvedčivé tvrdenia žalobkyne o ohrození jeho telesnej či duševnej integrity a nemal za osvedčené základné predpoklady nariadenia neodkladného opatrenia, nie je preto dôvodné ani uloženie povinnosti žalovanému nepribližovať sa k žalobkyňi na vzdialenosť menšiu ako 25 metrov.

22. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie na základe nedostatočne osvedčených skutočností, pričom zákonné ustanovenia upravujúce nariadenie neodkladného opatrenia nesprávne aplikoval. Žalobkyňa nepredložila žiadny dôkaz, ktorý by osvedčil jej tvrdenia, a teda spoľahlivo objektívne osvedčil nárok na nariadenie neodkladného opatrenia. Nie je tak zrejmé, z akých objektívnych skutočností súd prvej inštancie vychádzal, keď konštatoval, že má osvedčené, že žalovaný je v dôsledku svojej duševnej poruchy nebezpečný pre žalobkyňu a deti, pretože neprimerane reaguje a nedokáže kontrolovať svoje správanie, preto je odôvodnené nariadenie neodkladného opatrenia.

23. Podľa ustanovenia § 388 C. s. p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

24. Neodkladné opatrenie nariadené súdom prvej inštancie nie je v súlade s citovaným ustanovením § 325 ods. 1 C. s. p., postupom podľa § 388 C. s. p. preto napadnuté uznesenie v celom rozsahu zmenil tak, že návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

25. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, 2 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. a v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešnému žalovanému priznal proti žalobkyňi nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v celom rozsahu.

26. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C. s. p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je podľa § 421 C. s. p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C. s. p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne / dovolacie dôvody/ a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s .p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s .p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s .p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).